

Aftryck ur Östgöta Correspondenten n:r 137 för lördagen den 21 och 139 för ...

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Östgöta Correspondenten.

Aftryck ur Östgöta Correspondenten Nr 137 för Lördagen den 21 och 139 för Torsdagen den 26 November 1885.

Svenska tidningspressen.

Prenumeration.

I en artikel till norska Kristiania-tidningen *Aftenposten* från dess correspondent i Stockholm, herr Winter-Hjelm, förefinner bland annat, att man redan före nästa riksdagsöppnande i Stockholm, och ett före nästkommande 15 Januari, nog skall erfara, beträffande norska förvecklingarne, de allmänna tankesätten inom Sverige, derigenom att man då erfarit huruledes "prenumerationen" å tidningarne till nästa år utfallit. Den norska correspondenten synes således antaga att, då det svenska folket måste vid prenumerationen gå till sig själf och afgöra hvilka tidningsorgan man skall förse sig med, d. v. s. hvilka man skall lägga hyende under och egna sitt kontanta underhåll och biträde, dermed äfven uttycker hvilka tidningars åsikter och tankesätt man hyllar och uppbrår.

Prenumerationen å tidningarna skall enligt denna uppfattning följaktligen vara ett slags plebiscit, ett slags allmän folkomröstning, hvarigenom man skall ådagalägga och tillkännagifva, att man icke allenast hyllade, utan jemväl ville understödja den eller den i afseende till de åsikter och tankesätt, som hyllas och sträfvas, hvarför den ena eller andra tidningen gjort sig känd.

Medgifvande att denna herr Winter-Hjelms uppfattning af prenumerationen å tidningar kan hafva ganska många viktiga och talande stäl för sig, anse vi dock att man gerna icke obetingadt kan antaga eller ingå derpå.

Känd sak är, att många prenumerera på tidningar, som arbeta i fullkomligt motsatta riktningar; prenumerera på dem af stäl att prenumeranten önskar få kännedom om de utredningar, som möjligtvis funnat andra-gas emot de åsikter, som till och med han själf kan hylla. Andra prenumerera på en tidning, oaktadt de motsatta meningssättning, men därför att den i allmänhet är väl redigerad. Prenumeranter finnas äfven, som lägga sig till en tidning, utan några egentliga, från politiskt synpunkt, bestämda stäl, utan dels därför att de måhända själfr ej hafva något behof af eget omdöme, utan prenumerera af blott gammal plågsed och vana o. s. v.

Men om man följaktligen icke kan eller bör antaga herr Winter-Hjelms uppfattning af utgången vid en årsprenumeration å tidningarne utan all reservation, så ligger icke de mindre ändock alltid en visst obefridlig befogenhet för densamma, som visserligen, åtminstone i bästa fallet, icke borde af herrar prenumeranter förbises, utan fasthellre allvarligt tagas i öfvervägande och blifva bestämmande för dem.

Så långt hade vi hunnit i denna uppsats, då det meddelande kommer oss tillhanda att den norska tidningen *Morgenbladet* jemväl äfven uttalar om den till nästa året snart förefående tidningsprenumerationen inom Sverige enabanda uppfattning som hr Winter-Hjelm eller att man skall betrakta resultatet deraf såsom ett allmänt, det svenska folket förelagdt riksvotum om och i den norska frågan, såsom en allmän nationell omröstning, fort och godt, såsom ett plebiscit.

Enär alltså två af den norska pressens mest framstående, aktningvärda och betydelsefullaste tidningsorgan emellertid sålunda uppfatta och uttala sig i frågan om den inom vårt land stundande prenumeration, så får detta uttalande eller denna uppfattning också för vårt rike och vårt folk en alltid tillräckligt stor och viktig betydelse, att densamma hvarken kan eller bör förbises af någon, utan fasthellre i allt afseende beaktas af en och hvar.

På det att man också lör och icke måtte verkställa prenumeration i obekant släp om den norska uppfattningen borde, efter hvad vi förstå, hela den svenska tidningspressen äfven kunna sig stödig att allmänt notera förhållandet, så att det svenska folket, från Haparanda till Åstad, från Kölen till Östersjön, finge kännedom om förhållandet, på det att en och hvar må kunna handla likmätigt pliktänsla och åsigt.

För vår del göra vi det nu.

Till själfrva ämnet skola vi återkomma.

1789 och 1809.

1789.

Franska folket skall om 4 år — 1889 — fira den stora revolutionens — 1789 års — sekularfest.

Redan under flere år har man i en eller annan fransk tidning bemärkt, att man icke förbisett betydelsen af en sådan fest, utan

att man i ett och annat afseende rustat sig till att mera storartadt högtidlighålla densamma.

Parisertidningen *Temps* har nu, antagligen som språkrör för den stora fraktion, som i henne har sitt organ, föreslagit bildandet af en hela det republikanska partiet omfattande förening under namnet: *Den republikanska föreningen för hundraårsminnet af 1789*. Sitt förslag motiverar tidningen med dessa ord:

"Inom fyra år skola vi ha nya allmänna val. Hvad skola dessa val gifva oss? Hvilket skall då vårt statskick vara? I hvilken materiell och moralisk ställning skola vi befinna oss? Skola vi fira detta ärorika hundraårsminne med en monarkisk majoritet i kamraren eller med anarkien och oordningen i republiken? Är det ej vår pligt, vår ära som franska medborgare liksom fäderneslandets högsta intresse, att vi fira detta stora minne genom ett fast ordnadt republikanskt statskick, hvilket så mycket som möjligt förverkligar våra faders ädla sträfvan och stora grundsats? Är det ej för öfrigt det enda värdiga sättet att hedra dem, och skulle vi ej synas ha svikit deras minne liksom deras sak, om vi i det ögonblicket erhöjde världen skadespelet af våra dårskaper eller af vår tröldom? Men 1789 ger vår förening ej blott hennes syfte och gräns, utan äfven hennes program och fana. Gent emot det förflutna och alla dess reaktioner är 1789 ända sammanfattningen af alla friheter: den enskildes frihet, tankesfriheten, samvetsfriheten, den politiska och parlamentariska friheten, alla medborgares likhet inför lagen, den oinskränkta utvecklingens frihet på alla områden. Med ett ord, det är Frankrike som sliter sig löst från alla tyannier och häfdar sin oafstyrliga rätt att styra sig själf."

Så höjer *Temps*, ett af Frankrikes mest framstående tidningsorgan, sin röst och det med all befogenhet.

Inom Europa har under århundradet, räknadt från 1789 till den dag, som i dag är, intet land, intet folk, genomgått så många ödesdigra och pröfvande statsomhvälfningar, såsom Frankrike och det franska folket.

För dem af våra respektive läsare, som måhända ej haft tillfälle att taga kännedom om de ofta nog snabbt på hvarandra vexlande händelsernas gång, skola vi här uppdraga en kortfattad resumé deraf, som åtminstone icke för alla torde — såsom en allmän överblick af århundradet — sakna allt intresse.

Frankrikes deputerade sammanträdde i Versailles den 5 Maj 1789. Den 17 Juni förklarade sig de deputerade för *national församling*. Den 20 Juni afgaf nationalförsamlingen med upplifade händer den högtidliga eden, att icke åtskiljas förr än de gifvit riket en ny författning. Den derpå följande 23 uppmanade konung Ludvig XVI församlingen att åtskiljas. Adeln och kleresiet hörsammade befallningen, men tredje ståndet satt orörligt kvar. Det var då som Mirabau, när ceremonimästaren uppmanade ståndet att lyda, utropade: säg din herre, att vi äro här i kraft af folkets magt, och att man blott med bajonetten kan drifva oss härifrån. Konungen, inseende sin svaghet, vågade ej tillita bajonetterna. Till det tredje ståndet anslöto sig, efter Mirabeaus förklaring, också åtskilliga framstående män såväl af kleresiet som af adeln. Den 14 Juli stormades Bastiljen. Bastiljens fall utgjorde revolutionens egentligen första faktiska signal. Den 4 Aug. började nationalförsamlingen öfverläggningen om en ny statsförfattning, som öfver höfven inskränkte konungens rättigheter och beslutande magt. Den 5 Okt. förflyttade konungen och nationalförsamlingen sig från Versailles till Paris. Den ena stora och viktiga frågan efter den andra behandlades och genomfördes lärefter af nationalförsamlingen. Magten förflyttades dermed steg för steg ur konungens och i folkets händer. Folket, hållet i ständigt revolutionärt jämsnigstillstånd och spänning af bittra och magtlystna demagoger och tidskrifter, bland hvilka *Folkvännen*, redigerad af den blodtörstige Marat, tillrykte sig härunder på en gång både *domare* och *bödelsmagten*.

Sådana voro de hufvudsakliga drag som i få ord förtädesvis kännetecknade den stora franska revolutionens första utbrott.

Revolutionen var likväl ännu blott i sin barndom. Många våldsamma och förfärliga strider återstodo emellertid.

Federationsfesten på Marsfältet, då konungen, nationalförsamlingen och folket svuro den nya författningen sin trohet, egde rum den 14 Juli 1790. Med en protest mot alla sedan Oktober 1789 sig aftvugna eftergifvanden, flydde konungen och den kungliga familjen från Paris den 21 Juni 1791. Fångslad i Varennes återfördes han i triumf af folket till Paris. Den 12 Oktober antog nationalförsamlingen benämningen lagstiftande församling. Vid denna tid anlades den röda jacobinermössan, marsäljades komponerades och frihetsträd planterades. An-

fallen växte mot konungen. Den 20 Juni 1792 angrep folkmassan, anförd af en bryggare, Santerre, en slagtare, Legender, och en kopparslagaregesäll, Rossignol, det kungliga palatset, för att tvinga konungen att sanktionera en hel del dekret. Massan påsatte honom den röda mössan. Midnattstiden den 10 Augusti, dånade stormklockorna. Utskummet från sjöstäderna och pariserpöbeln, anförde af Santerre, angrepp Tuillerierna. Folket åskade konungens afsättning. Man krossade och förstörde Frankrikes krona inför konungens ögon och dess sista försvarare mördades. Omkring 5,000 människor, deribland 700 Schweitzare föllo för folkets raseri. Nationalförsamlingen suspenderade konungamagten, hvarefter den kungliga familjen inspärades såsom fångar i ett af tempelherrarna byggt, befäst slott: Templet. Konungen anklagades inför nationalkonventet för förräderi och sammansvärjning mot land och folk. Den 17 Januari 1793 dömdes han till döden och den 26 i samma månad besteg han schavotten på revolutionstorget. Samma öde drabbade äfven drottning Maria Antoinette. Den 16 Oktober föll hennes hufvud.

Med monarkiens fall den 10 Aug. 1792 erkändes faktiskt i Frankrike den första franska republiken.

Robespierre var allsmäktig.

Efter ett par år, hvarunder partierna utöfvade det mest blodiga och tygellösa välde, föll Robespierre slutligen den 27 Juli 1794, dömd att guillotineras.

Terroristernas sista magtvalde krossades den 20 Maj 1795.

Den så kallade *direktionalregeringen* öfvertog härefter den 9 Oktober samma år styrelsen. Denna regering var sammansatt till större delen af moderata republikaner, ehuruval andra element äfven funnos deri. Direktoriets förlorade likväl snart både aktning och förtroende.

Napoleon I:s bana började vid denna tid. Statskuppen den 9 och 10 Nov. 1799 gjorde slut på direktoriets.

Följde derefter *konsulatet* från 1800 till 1804.

Sedan revolutionens början antogs nu i ordningen den 4:de statsförfattningen.

Den 18 Maj 1804 bekräftade senaten Frankrikes första *kejsardöme*, af hela folket godkändt genom votering, namnundertecknade listor, plebiscit.

Kejsar Napoleons lysande hjeltebana vidgade sig härmed.

Efter freden i Wien den 14 Okt. 1809 stod han på höjden af magt och storhet. Hans kamp skulle dock snart sluta. Förvecklingarna till följd af kontinentalsystemet emot England, det misslyckade fälttåget mot Ryssland och tyska folkets resning på lif och död för sin nationella frihet, krossade omsider — det ena med det andra — hans välde, och dermed äfven det första kejsardömet, som stridde sin sista strid vid Montmartre den 30 Mars 1814. Dagen derpå eller den 31 Mars intågade de allierade i Paris.

Napoleon undertecknade sin afsägelseakt den 7 April.

Konungadömet under Ludvig XVIII proklamerades med den nya monarkiska författningen den 30 Maj.

En egendomlig episod i det franska folkets historia utgör alltid de "hundra dagarna", eller kejsardömet ifrån den 20 Mars till den 18 Juni, då vid Waterloo Napoleon den 1:3 sol för alltid gick ned.

Vi skola nu fatta oss kort.

Efter denna episod återupprättades det Bourboniska konungadömet den 20 November. Det bestod i knappa 15 år. Den 28 Juli 1830 utbröt den s. k. Julirevolutionen. Konung Carl X, som efterträd Ludvig XVIII, störtades, och konungadömet öfvergick i Ludvig Filips händer. Februarirevolutionen 1848 störtade i sin ordning emellertid såväl konungadömet som Ludvig Filips tron.

Republiken proklamerades sålunda nu åter.

Efter att Louis Napoleon (III) lyckats att blifva kallad till republikens president, avägarbragte han plötsligt natten till den 2 December 1851 sin bekanta statskupp och proklamerade dermed äfven det *andra* kejsardömet, hvilket bestod till 1871, då, till följd af det fransktyska kriget och efter en ny revolution i Paris, icke allenast Napoleon III störtades, utan äfven kejsardömet, hvarefter den ännu i dag bestående republiken proklamerades.

Sådana äro de stora och mångartade statsomhvälfningar, som Frankrike genomgått under det snart förgångna århundradet. Intet europeiskt folk har undergått flere. Franska folket har under denna tid haft trenne konungadömen, två kejsardömen, samt, ehuru under olika former, ej mindre än fem republikanska statsförfattningar.

Att dessa många kastningar fram och mellan olika, till och med motsatta styresystem, alltid måst inverka skadligt och rubbande på ett folks civilisatoriska arbete och sträfvan, säger sig sjelft.

Lifsvilkoret för allt arbete — såväl det andliga som det världsliga — betingas, säge hvad man vill, af samhällsordningens lugna, normala och fredliga utveckling.

Beklaga måste man följaktligen det franska folket för alla de våldsamma kastningar fram och åter, som detsamma varit underkastadt under det förgångna seklet.

I betraktande af det våldsamma och blodiga drama, som terrorismen spelade vid början af den stora revolutionen mot slutet af förra århundradet, torde mången kunna säga, att skäl ej förefinnas för den nu tillämnade sekularfesten. Men med erkännandet, att revolutionen 1789 visserligen var och blef uppslaget till fasansvärda utbrott af samhällslidelser, betingades emellertid dessa af det monarkiska förtryck, det allmänna elände, den demoralisation och ruttna sedeslöshet, hvori de herskande klasserna — med hofvet i spetsen — försatt nationen, hvadan, då revolutionen omsider bröt ut, samt folket vaknade upp till sjelfmedvetande och såg det oerhörda omkring sig, man måste tillgifva detsamma, allrahelst då det ännu sjelft saknade all egentlig politisk uppföstran, att det i många afseenden öfverlemnade sig åt och bortfördes af stormande ytteligheter. Revolutionen 1789 var ett sådant der fasans oväder, som understundom måste stryka fram, för att sopa bort oegentligheter, som rubbat naturens gång. Monarkismens magtlystna envælde, tyranni och sedeförderf hade emellertid icke blott undergrävt statsskicket i Frankrike, utan jemväl också hela det öfriga Europas alla stater. *Revolutionen 1789* i Frankrike inverkade också på Europas alla stater. Vid dess åska vaknade liksom alla nationer på en gång upp. Folken skakade allmänt på sina gamla bojor; de började tänka och tala. Tronerna, enväldet, allenastyrandet och förtrycket darrade på sina grundvalar. Kort och godt, revolutionen 1789 var och blef till sina grunder en allmän europeisk revolution, en revolution af världshistorisk betydelse, en revolution i sjelfva den menskliga kulturutvecklingens stora intressen. Dess stormar vände med mäktiga vingslag också ett blad i vår världshistoria.

Ganska naturligt följaktligen att revolutionen 1789 måhända kommer, icke blott i Frankrike, utan äfven inom andra delar af vår världsdel, att på ett storartadt sätt festlighållas när dess sekularår — om fyra år — eller 1889 ingår.

Att parisertidningen *Temps*, i den uppsats derur, som vi tagit till utgångspunkt för denna artikel, kan tvekan spörja hurudant då — om fyra år — "Frankrikes statsskick kan vara, om det ärorika hundraåriga minnet skall firas med en monarkisk majoritet i kammaren eller med anarkien och oordningen i republiken", vittnar visserligen om, att ställningen, ehuru väl ett helt århundrade snart gått om, beklagligtvis, icke ännu är allmänt den bästa.

Orsak och skäl för dessa af *Temps* framställda spörsmål, torde väl egentligen få sökas i de mångartade statsomhvälfningar, som de olika partierna, hvar och ett sträfvande åt sitt håll, under århundradet lyckats att tid efter annan genomföra, till följd hvaraf samhällsandan, undergräfd af städse olika eller motsatta politiska inspirationer och bearbetningar ännu i denna stund icke förmått stadga sig till verklig enhet, disciplinerat sig till fast öfvertygelse, konstituera ett statsskick, som inför den allmänna uppfattningen ovilkorligt och orubbligt kan samla tänkesätten omkring sig; orsaken till de tveksamma spörsmålen torde väl få sökas, säga vi, vida mera i de städse återkommande revolutionära kastningarna fram och tillbaka, än i det franska folkets egentliga skaplynne. Arbetet, vilkoret för ett folks verkliga välsignelse och förädling, har alltid befof af ordning och lugn, och arbetet i Frankrike har säkerligen deraf haft ett lika stort behof som inom andra länder. Ur de revolutionära kastningarna åter och fram utgår emellertid alltid, att då franska folket i stora och afgörande ögonblick sjelft höjt sin arm och sin stämma, detsamma flerfaldiga gånger, — de öfvervägande flesta — proklamerat eller velat proklamera den republikanska statsformen. Antagligen lär man väl äfven kunna antaga, att sjelfva bassträngen inom Frankrike tonar derhän, samt att de sväfvande farhågor, som *Temps* spörjande framställer, icke äro så vådliga, som tidningen tyckes befara.

För vår del hysa vi också den fasta öfvertygelse att Frankrike skall komma att såsom republik fira den om fyra år nu stundande sekularfesten.

Vida mera än de af *Temps* framställda farhågorna tilltala äfven oss de stora skäl — utgörande också resultaten af århundradets många revolutionära statsomhvälfningar — som inför samma tidnings omdöme motivera sekularårets festlighållande.

sådana fr. håller nemligen Temps, 1889 års anda, gent emot alla reaktioner, innebär sammanfattningen af alla friheter: den enskildes frihet, tankefriheten, samvetsfriheten, den politiska och parlamentariska friheten, arbetsfrihet, alla medborgares likställighet inför lagen, den oinskränkta utvecklingens frihet på alla områden, i få ord, ett Frankrike, som styr sig sjelft.

I sanning, stora skäl för sekularfestens firande.

Den förening, som för festens firande nu håller på att bilda sig inom Frankrike, skall med all säkerhet också komma att på ett storartadt sätt lösa sin uppgift.

1809.

Men om det stundande jubelåret, 1889, är af stor och bemärkansvärd betydelse i första rummet för Frankrikes och dessutom jemväl för vår världsdelens hela civilisatoriska utveckling, är det icke allenast i allmänhet utan ganska speciellt ej mindre märkligt för Sverige, vårt eget fädernesland. År 1889 hafva nemligen 80 år förgått, sedan statsomhvälfningen 1809 egde rum hos oss.

Om den franska gamla Bourboniska konungafamiljen tid efter annan förstod att i Frankrike häfda sitt under århundraden utföorde regemente med många berömvärda idrotter, så hade under nära trenne århundraden Vasafamiljen äfven hos oss gjort det, utan att, hvad bäst var, hängifva sig åt samma förtryck och sedeslöshet, som åtminstone några af bourbonerna gjorde.

De vackraste blad, som vårt lands historia eger, tillhöra Vasafamiljen.

Revolutionen 1809 var också ganska väsentligt nära nog personlig.

I stället för att i förbund med Preussen och Ryssland biträda freden i Tilsit, fortsatte Gustaf IV Adolf ensam fiendtligheterna mot Napoleon, och befann sig snart i krig icke allenast med Frankrike, utan äfven med Ryssland och Danmark, hvarigenom Sverige, omringadt från alla sidor af öfvermåttiga fiender, hotades af stora olyckor, för att ej säga med undergång.

Den 13 Mars störtades Gustaf IV Adolf från sina fäders ärorika tron.

Riksdagen sammankallades.

Tronafattningen bekräftades och en ny tidsenligare statsförfattning antogs.

Carl XIII, som nu besteg tronen, var barnlös och en ny tronföljare utsågs. Efter Carl August, som först valdes, men snart afled, kallades marskalk Bernadotte, Carl Johan, dertill, den 21 Aug 1810. Efter Carl XIII:s död besteg han tronen 1818. Den Bernadottiska dynastien har alltsedan innehaft den.

Lyckligt kan man visserligen erkänna, att det svenska folket varit, alldenstund vårt land — ehuru flere årtionden förgått sedan 1809, — i sin inre politiska och sociala, lagliga och sunda utvecklingskamp icke, såsom Frankrike, blifvit kastadt hit och dit af ändlösa, vexelvis segrande partiers magtlystna lidelser, utan fasthellre ganska normalt fortgått. Om de gatuppträden, som en eller annan gång egt rum i huvudstaden, är intet att säga. Endast en enda gång har ordet *abdikation* ljudit. Det var 1840, men äfven det dog bort. Till ära så väl för vårt nuvarande konungahus som äfven för det svenska folkets samhällsrättsliga och världiga omdöme och tänkesätt, har deremot eller måhända icke dess mindre det politiska och sociala framatskridandet nära nog i statsskicket alla riktningar fortgått, segrande steg för steg på samhällsordningens parlamentariska väg, på det offentliga meningsbytet, den fria yttranderättens, den fria tankens och det fria ordets. Ära derför åt den alltid aktningvärda allmänna samhällsanda, som sålunda kännetecknar vårt lands nationella utveckling, sjelfständighet och frihet.

Bemärka måste man, att det är under en på demokratiska grunder hvilande monarkisk statsförfattning, som vi sålunda skridit framåt. Många aktningvärda uttalanden från andra länder hafva äfven kommit oss till heders. Vår folkmängd har ökat. Vårt jordbruk har mångdubblats. Inom vårt eget land hafva vi på odlingens väg liksom eröfrat ett nytt Finland, till ersättning för det förlorade. I statsförfattningen afseende befinna vi oss, om äfven icke i alla afseenden fullt lika framskjutna som Frankrike, dock närmelsevis det. Äfven hos oss aktas den enskildes frihet, tankefriheten, samvetsfriheten, den politiska och parlamentariska friheten, arbetsfrihet, alla medborgares likställighet inför lagen, den oinskränkta utvecklingens frihet på alla områden, äfven *vi vilja styra oss sjelfve*. Och om äfven icke steget ännu är fullkomligt uttaget i alla dessa riktningar, utan ett eller annat ännu kan återstå, äro vi dock i alla hänseenden inne på en riktig väg. Medel och mål ligga numera fullkomligt klara och upphinneliga för oss.

Förefinnas följaktligen icke ganska stora och mäktigt tilltalande anledningar för Sverige att samtidigt med det franska folkets sekularfest 1889 äfven allmänt festlighålla minnet af statsomhvälfningen 1809?

Vi fråga blott.

Hvarje nation och folk behöfver — något — i sin utvecklingshistoria — något tidskifte — då de, liksom kommenterande sina minnen, festligt församla sig, för att betänka den ställning, hvartill de kommit och under hvilka omständigheter och förhållanden de kommit dithän.

Männe icke 1889 vore för det svenska folket lämpligt.

Af icke så liten, man kan väl säga, världshistorisk kulturbetydelse är väl alltid den skilnad, hvarpå Frankrike och Sverige gått framåt nära nog till samma mål, enär Sverige uppnått sina helt enkelt på konstitutionalismens fredliga väg, hvaremot Frankrike måst kämpa sig fram på de ödesdigra revolutionernas.

Lyckliga vi!

Männe icke det förtjenar en jubelfest?

Ännu en gång, vi fråga blott.

Utan allt tvifvel är det en sanning att det allmänna missnöjet med den nuvarande regeringen för tilfället är stort, samt befinner sig — ty värr — i ständigt tillväxt; men — en ministerförändring — och allt torde blifva godt igen.

Den supremati, som Norge vill tillskansa sig öfver Sverige och som berättigadt i vida kretsar upprört vårt lands sjelfkänsla, skulle säkerligen, efter en fullständig ministerförändring, dermed tillrättavisas och bortopas.

Sverige vill, såsom Frankrike, styra sig sjelft.

Sverige vill förblifva, hvad det från urminnes tider varit, ett sjelfständigt land.

Åter en taktlöshet från norsk sida.

De norska anspråken ökas till styrka och omfång i samma mån som "beskedligheten" och eftergifvenheten från svensk sida utvecklas och träder fram i dagen. Hvarje dag ger oss bevis derpå. Nu har det till och med gått så långt, att den norsk-kurtiserande politikens främste beundrare i vårt land ansett sig böra "läsa lagen" för sina goda vänner, hr Sverdrup & konsorter. Frågan gäller nu generalkonsulatet i London, hvilket så länge stått obesatt, för att tillhandahållas såsom reträttplats åt statsministern Richter. Nu lär hr Richter ha förklarat sig icke vidare göra anspråk på platsen. Norska tidningen Aftenposten visste snart derpå att förtälja, att till platsen skulle vara designerad Sveriges och Norges chargé d'affaires och generalkonsul i Rio Janeiro dr E. I. C. Cederstråhle.

Men i sammanhang härmed meddelar *norska regeringens organ* — Dagbladet — följande uppgift, som måste för hvar och en framstå såsom höjden af norsk oförsynthet. Tidningen skrifver:

"Hvad generalkonsulposten i London angår lär det finnas prejudikat för att sådana ställningar kunna sökas, efter att börsnämnderna (sjöfartsnämnderna) hafva afgifvit sin förklaring om de ansökningar, som inkommit efter ansökningstidens utgång.

Enligt hvad som säkert påstås, läver också regeringen hafva anmodat en ansedd norrman att anmäla sig till platsen.

Med anledning af denna uppgift yttrar Dag. Nyb., som väl ej kan misstänkas för ovärlighet mot Norge, följande, hvori vi på det lifligaste instämma:

Hvad som deremot torde sakna föredöme är väl att en af de båda regeringarna uppmanar en landsman att anmäla sig som extra sökande till en unionel befattning. En sådan regeringsåtgärd får onekligen tycke af ett nationellt egensinne, som är oförenligt med ett godt förhållande mellan regeringarna. Sverige fick gifva efter för ett speciellt norskt intresse, då Londonplatsen förra gången tillsattes. Det har ytterligare lemnat åt Norge generalkonsulatet i Köpenhamn. Det har äfven villigt funnit sig i att generalkonsulatet i London hållits ett och ett halft års tid öppet åt norske Statsministern Richter. I dessa fall hafva vi dock ej haft anledning till klagomål, ty både Richter och Bernhoft äro hvar på sitt sätt dugade män, om också en svensk man otvifvelaktigt borde haft den senares plats, och deras utnämningar hafva skett med iakttagande af formel likställighet mellan regeringarna. En ensidig uppmaning från norska regeringens sida till en person att konservera landsmanskapet på Londonplatsen, och detta sedan ansökningstiden är slut och sedan man fått fullt kompetenta personer att välja på, skulle innebära ej blott en afvikelse från god ordning, utan rent af en taktlöshet. Och ett taktlöst utpträdande är något, som för oss på denna sidan Kölen är mest mothjudande, vare sig i enskilda eller offentliga angelägenheter.

Äfven en annan norskvänlig tidning, G. H. T., har tagit bladet från mannen. Deuna tidning tror dock att Norska Dagbladets uppgift är origtig. Men den har ju förekommit i Sverdrups eget organ och alls icke varit föremål för något berigtigande?!

Men hvad säger vår i Sverige befintliga regering om vår Norska regerings tilltag?